

Velykos — Laisvės pavasaris

Viltis į Lietuvos prisikėlimą

VALSTYBĖS DEPARTAMENTAS APIE KELIONES Į LIETUVĄ

Jungtinio Pabaltiečių Komiteto atstovas lankėsi Valstybės departamente ir turėjo platesnį pasikalbėjimą su aukštu Sovietų skyriaus valdininku.

Šis pareiškė, kad šiuo metu, kada JAV ir Sovietų Sąjungos santykiai yra įtempti, nebūtų rekomenduojama Amerikos pabaltiečiams lankyti Sovietų Sąjungoje ir jos okupuotuose Pabaltijo kraštuose. Tuo labiau, kad naujasis Sovietų S-gos pilietybės įstatymas gali sukelti nenumatytų sunkumų.

Valstybės departamentas neparemia kai kurių keliamos minties, kad pabaltiečiai atsisakytų Sovietų S-gos pilietybės, nes toks žingsnis nesiderintų su JAV nepripažinimu Pabaltijo valstybių okupacijos.

Toliau valstybės Departamento pareigūnas prisiminė V. Skuodžio areštą. Skuodys yra gimęs Chicagoje ir jo atvejis yra panašus į Simo Kudirkos atvejį. JAV vyriausybės įstaigos tuo pasiremdamos darys žygių Sovietų Sąjungoje šiuo reikalu.

ALT Informacija

LIETUVOS REIKALAI WASHINGTONO LEIDINY

Užsienio atstovybėms, kongreso nariams, bibliotekoms siuntinėjamas "Congressional Record" vasario 13 d. numerio pirmame puslapyje išspausdino kun. Eug. Gerulio maldą, kurią jis sukalbėjo Atstovų Rūmų posėdy.

"Congressional Record" duoda daugelio kongreso narių tekstus kalbų, ginančių Lietuvos laisvę, pasakytų Atstovų Rūmuose ir Senate. Pvz. kongresmanas Fr. Annunzio (dem., Il.) išskėlė lietuvių tautos heroizmą ir nuolatinę išlaisvinimo kovą, suminėjo Alto pastangas Lietuvos laisvinimo srityje, pasmerkė okupantų vykdomą prievartą, suminėdamas Sadūnaitę, Petkų, Paulaitį, Gajauską ir kitus kalinamuosius.

Senate minėjimą globojė sen. Percy (resp., Il.) savo kalboje vasario 19 d. prisiminė savo kelionę į Pabaltijo kraštus 1966 m., pabrėždamas, kad jis rado ten tokią prievartą, apie kokią jį Amerikos lietuviai informavo. Išgyrė lietuvius, kad jie myli laisvę ir už ją kovoja. Pakartojio senato gruodžio 20 d. priimtos rezoliucijos reikalavimą, kad JAV vadovybė ir kitų valstybių vadai atkreiptų dėmesį į priespaudą Lietuvoje. Primi-

nė Lietuvoje kalinamus Gajauską, Petkų, Sadūnaitę, suminėjo neleidžiamą išvažiuoti M. Jurgutienę, pagyrė lietuvių išėviją už pastangas išsaugoti savo kalbą ir savo kultūrą. Tame senato posėdyje dalyvavo Alto atstovai Gr. Lazauskas ir A. Jankūnas.

BRUOŽAI

Jau trys mėnesiai raudonieji sovietiniai grobuonys beginklę Afganistano auką puola be atodairio, vis mesdami didesnius gerai ginkluotus karo dalinius, kai kur net naudojant dujas, ko nenaudojo savo kritiškiausiu momentu net Hitleris. Civiliniai Afganistano gyventojai, daugiausiai moterys ir vaikai, našlai — čiai, barbariškai bombarduoti sovietinių įsiveržėlių, pradėjo tragišką bėgimą sniegu padengtais kalnų tarpekiais į kaimyninį Pakistaną. Kalnuotoje Kunar provincijoje bolševikiniai grobikai išdegino ištisus kaimus. Ir tai vardan "taikos ir draugystės"! Nelygioje kovoje žūsta daug gyventojų.

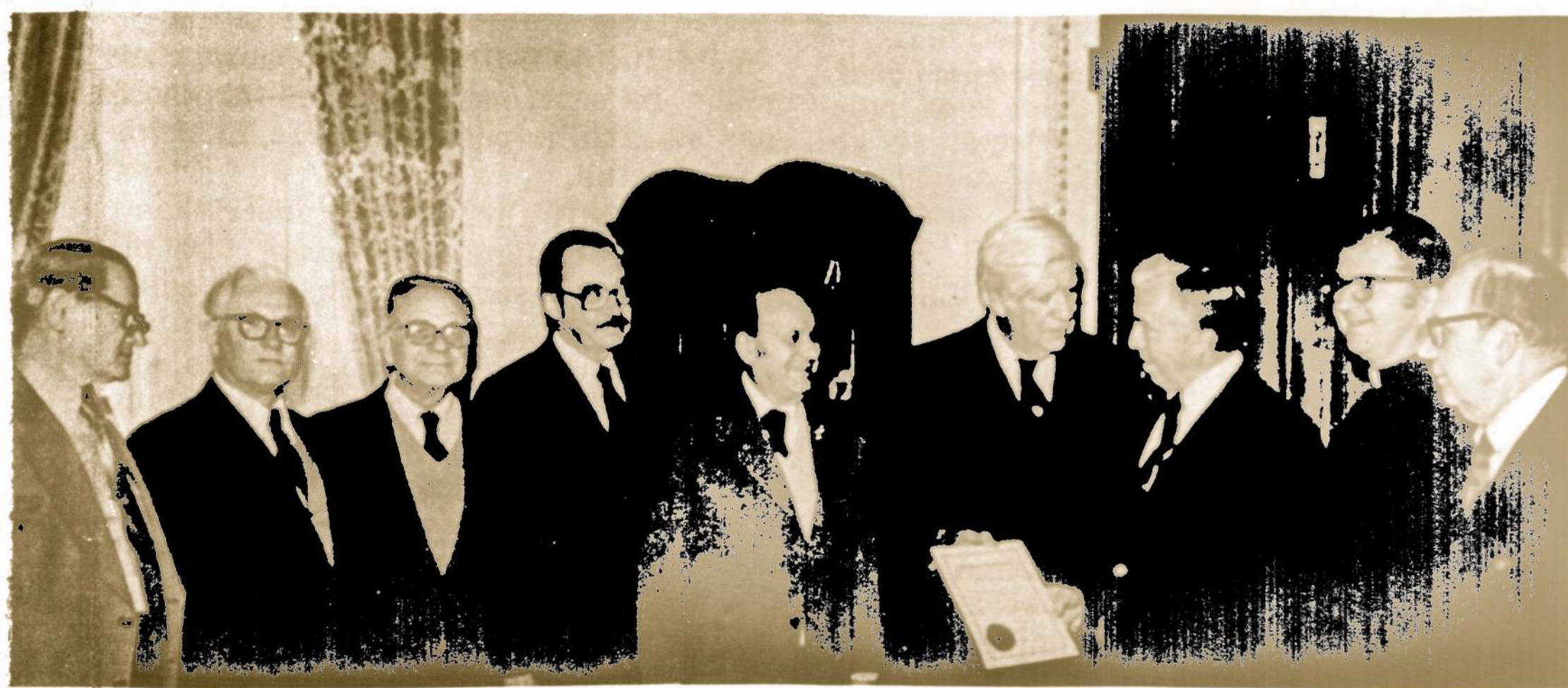
AMERIKIEČIŲ ĮKAITŲ TEHERANE LIKIMAS vis dar neišspręstas. Esant Irane vis dar chaotiškai padėčiai, kur vadinami "studentai - radikalai" nesikaito su jokiomis teisėmis, sutrukdytas darbas JT gen. sekretoriaus Waldheimo iniciatyva sudarytos tarptautinės komisijos, pagal savo laiku Irano revoliucinės valdžios išreikštą pageidavimą.

Ši komisija praleido keletą savaičių Teherane ir turėjo pasimatyti su amerikiečių įkaitais, bet buvo radikalai sutrukdyta. Nebaigusi savo darbo komisija išvyko iš Irano.

JT generalinis sekretorius vis dar nepraranda optimizmo taikiai JAV - Irano konfliktą išspręsti. Sakoma, jog amerikiečių įkaitų paleidimui trukdo vietos komunistai, kurių sumanymu ir buvo užpulta JAV ambasada Irane. O Amerikoje netrūksta naivelių, kurie pasigenda dekantės ir biznių su raudonaisiais.

GEORGIJ ARBAROV, JAV ir Kanados instituto Maskvoje direktorius ir politinis Brežnevo patarėjas komunistų partijos organe Pravdoje rašo, kad dabartinis amerikiečių - sovietų santykių atšalimas gresia ne tik pasaulio taikai, bet taip pat ... JAV egzistencijai! Jis nepatenkintas JAV suartėjimu su Kinija, politine jėga ir ginklų gamybos lenktynėmis. Atrodo, kad tik bolševikai gali ginkluotis, o kiti - ne.

ATSTOVŲ RŪMAI PAMINĖJO LIETUVOS NEPILIAUSOMYBĖS SUKAKTI

Lietuvos Nepriklausomybės Minėjime ATSTOVŲ RŪMUOSE WASHINGTONO vasario 13 d. Nuotraukoje iš kairės: dr. Kostas Jurgėla (VLiko valdybos narys) Teodoras Blinstrubas (ALto atstovas), dr. Jonas Balys (VLiko valdybos narys), Stanley Balzekas (ALto atstovas), kongresmanas Frank Annunzio (Atstovų Rūmuose minėjimo proga pasakęs pagrindinę kalbą), Atstovų Rūmų pirmininkas (Speaker) Thomas P. O'Neil, kun. Eugenijus Gerulis (Atstovų Rūmuose pasakęs minėjimui pritaikytą invokaciją), Atstovų Rūmų nuolatinis kapelionas J. D. Ford, Lietuvos Atstovas dr. Stasys Bačkis. Amerikos Lietuvių Taryba kiekvienais metais rūpinasi Vasario 16-tosios paminėjimais Atstovų Rūmuose ir Senate.

KRAŠTUTINIAI KOMUNISTAI, grupės "M - 19" nariai, kurie laiko Bogotoje (Kolumbija) Dominikonų respublikos ambasadoje didesnę grupę diplomatų, kurių tarpe esama 10 moterų, vienas vaikas ir du sužeisti vyrai, paleido 13 įkaitų ir mažina savo reikalavimus. Pradžioje reikalauta 50 mil. dolerių, o dabar jau tik 6, taip pat reikalauta 300 jų idėjos kalinamų draugų paleidimo, dabar nusileidžia tik ligi 20, ir saugaus išvykimo iš Kolumbijos. Derybos tęsiamos. Teroristai norėtų išvykti į Alžyrą arba Libiją.

BUVĘS IRANO ŠACHAS R. Pahlevi, gyvenęs dabar Panamoje vėl sunkiai serga. Politiniais sumetimais šachui pasiūlyta medicininė globa amerikiečių kariuomenės bazės Panamos ligoninėje, vengiant jį išleisti vėl į Ameriką.

PREZ. J. CARTERIO paskelbti pastarieji bandymai - kovoti su augančia infliacija, kuri yra vienas pačių svarbiųjų jo politikos siekių, staiga pradėjo kristi aukso kainos užsienioose. Netikra Irano padėtis sukėlė nervingumą Europos biržose, kur pastebimas irgi aukso kainos kritimas. Tuo tarpu dolerio kursas rodo kilimo tendenciją.

ŠVEICARIJOJE, pravedus visuose 26-se kantonuose referendumą, gyventojai atmetė įstatymo projektą, kad bažnyčia būtų surišta su valstybe.

EUROPOS VAKARŲ VALSTYBĖS ateinančią vasarą žada naujai išskelti arabų-izraelitų konflikto išsprendimo reikalą. Norima kaip nors perforsuoti palestiniečių teisių į savo valstybę pripažinimą, įvedant tuo juos į taikos akciją. Klausimas turėtų būti pateiktas svarstyti gegužės pabaigoje. Iniciatore bus Didžioji Britanija, kuri pateiks JT saugumo Tarybai rezoliuciją, kuri apimtų Izraelio egzistavimo teisę ir teisinius palestiniečių pagrindus.

Apie 200 iš bendro 650 sovietų diplomatų ir JT funkcionierių, kaip praneša oficialūs šveicarų šaltiniai, užsiima šnipinėjimu. Ulbrich Hubacher, teisingumo ministerijos atstovas, pareiškė, jog Šveicarija yra vienintelis kraštas, neskaityt JAV, kur yra dvi sovietinės sovietinių šnipų centralės: Berne ir Genevoje. Nuo 1948 m. Šveicarijoje išaiškinti 192 sovietiniai šnipai. Pastarųjų 9 metų bėgyje sovietų šnipinėjimas šiame krašte pakilo 120% ir šiuo metu jų esama net 1450 asmenų.

Kompozitorius Julius Gaidelis nominuotas 1980 metų Pulitzerio premijai.

Pogrindžio žurnale "Vytis", okupuotoje Lietuvoje, aprašoma kraštotyriminko Mato Untulio nužudymas.

Gegužės 15 d. sueina 60 metų nuo Lietuvos Steigiamojo Seimo sušaukimo.

Kenija į Mobaso uostą išsileidžia JAV karo laivus.

Keturi Vakarų Vokietijos karo laivai Indijos vandenyse prisijungė prie JAV laivų, kad reikalui esant padėtų apginti benzino transporto laivus.

Izraelio žvalgyba nuotraukomis įrodė, kad Libano palestiniečiai naudojami sovietų T - 34 tankais, kurių turi 60.

Iš tarnybos pasitraukė Afganistano diplomatas New Yorke.

Khomeini pareiškė, kad JAV diplomatų paleidimas gali būti svarstomas, kai balandžio mėn. bus išrinktas Irano seimas.

JAV paskelbus, kad boikotuos Maskvos olimpiadą, žymiai sumažėjo sovietų turistai.

Pakelyje iš Afganistano, ar jau pačioje Maskvoje, nusižudė sovietų žvalgybos generolas Viktor Papatin.

Atidaryta Izraelio ambasada Egipte, o Egipto Izraelyje.

Harvardo universitetas paskelbė, kad Sacharovui pasiūlė profesoriaus vietą.

JAV uždarė savo konsulatą Kieve.

Šesiolika kūbiečių laivu atplaukė į Floridą ir pasiparešė politinės globos.

Tuloje, 140 mylių nuo Maskvos, laikomi Afganistano politiniai kaliniai.

Trudeau liberalai Kanados parlamente turi absoliučią balsų daugumą.

JAV biznierių ieško aplinkinių kelių, kad pasiųstų javų sovietams.

Kenijoje suimta 23 metų juodis apkalintas rašytojas - "Born Free" knygos autorės nužudymu.

SANDARA

LITHUANIAN NEWS PAPER

Published bi-weekly on Mondays, except July,
by the LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA, INC.
Second class postage paid at Chicago, Illinois
Sandara (USPS 480-880)

GENERAL OFFICE:
840 West 33rd Street, Chicago, Ill. 60608

Phone Yards 7-4789

SUBSCRIPTION RATES: UŽSAKYMU KAINA:
In The United States per year \$10.00 Suvienytose Valstybese metams \$10.00
In Foreign Countries per year \$10.00 Užsienyje metams \$10.00

Opinions expressed in any column appearing in the SANDARA, including those of staff members, reflect the views of the writer only. The opinions may or may not be in agreement with those of the Lithuanian National League of America.

LIETUVOS ATSTOVO
DR. STASIO A. BAČKIO ŽODIS
Į LIETUVĄ
1980 m. vasario 16 d.

Brangūs Tautiečiai,
Vakarų pasaulyje gyveną Lietuviai šešiasdešimt antrą kartą mini 1918 m. Vasario 16 Dienos Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo paskelbimo Vilniuje sukaktį. Malonu man pasakyti Jums, kad šia proga JAV-bių Valstybės Sekretorius Cyrus VANCE pareiškė man atsiųstu savo š.m. vasario 11d. raštu - nuosirdžius sveikinimus ir geriausius linkėjimus Lietuviai Tautai Amerikos Vyriausybės ir gyventojų vardu. Tas JAV vyriausybės ir tautos vardu motas - primena mums, kad JAV 1940 metais liepos 23 d. griežtai pasmerkė Sovietų Sąjungos įvykdytą sulaužymą sutarčių ir prisimintų įsipareigojimų bet kuriomis aplinkybėmis pagerbti Lietuvos valstybės suverenumą ir nepriklausomybę. JAV vyriausybė ir šiandien tebesilaiko to nusistatymo ir nepripažįsta Lietuvos inkorporacijos į Sovietų Sąjungą.

Vakarų pasauliui gerai yra žinoma, kad visi lietuviai, kur jie bebūtų, trokšta laisvės ir nepriklausomybės Lietuvai. Visame Vakarų pasaulyje lietuviai stengiasi, kad Vasario Šešioliktoji būtų iškilmingiausiai paminėta ir kad būtų tuo būdu pasauliui primename, kad Sovietų Sąjunga pasiėlgė su Lietuva 1940 metais panašiai, kaip ji dabar elgiasi su Afganistanu. Lietuviai išsivija tikisi, kad JAV ir visas Vakarų pasaulis prisimena Sovietų Sąjungos 1940 metais agresijos žygius prieš Lietuvą ir jos tęsia-

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ

AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija. SLA dirba taip pat kultūrinį darbą, apdraudžia pigiausiomis kainomis, jau išmokėjo daugiau kaip 8 milijonus apdraudų savo nariams, neieško pelno, nariams padeda tik savišalpos pagrindu, galima apsidrausti iki \$ 10,000., apdraudžia ir Taupomąją apdrauda, vaikus apdraudžia pigia terminuota apdrauda.

Kreipkitės į savo apylinkės SLA kuopas arba į SLA centrą.

mą Lietuvoje militarinę okupaciją bei visus jos nusizengimus prieš tarptautines sutartis ir pasižadėjimus, Maskvos pasirašytus.

Vasario 16 Dienos Aktą susirinkęs Lietuvos Steigiamasis Seimas 1920 m. gegužės 15 d. savo nutarimu taip sustiprino:

" Lietuvos Steigiamasis Seimas, reikšdamas Lietuvos žmonių valią, proklamuoja esant atstatytą Nepriklausomą Lietuvos valstybę, kaip demokratinę respubliką, etnologinėmis sienomis, ir laisvę nuo visų valstybinių ryšių, kurie yra buvę su kitomis valstybėmis."

Šiomet gegužės 15 d., sukaks 60 metų, kai Lietuvos Steigiamasis Seimas savo egzistencija atvertė naują Lietuvos istorijos lapą, kuris jam buvo lemtas ir kurį jis savo valstybiniais darbais užpildė.

Be to, šiais metais sukanka 550 metų nuo Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Vytauto Didžiojo mirties. Tos sukakties proga mes visi prisiminsime garbingą ir didingą Lietuvos praeitį, kaip Lietuvos Himne pasakyta:

Iš praeitės tavo sūnūs
Te stiprybę semia.

Lietuvos Pasiuntinybės ir savo vardu nuosirdžiai Jus sveikinu tėvynėje Vasario 16 Dienos proga, primindamas, kad VISUR GYVENĄ LIETUVIAI SAVO MINTIMIS IR JAUSMAIS BUS SU JUMIS.

HOT SPRINGS, ARK.

Vietos "THE SENTINEL - RECORD" dienraštis, įsidėjo lietuvių radijo valandėlės "Leiskit į Tėvynę" vadovės Salomės Šmaižienės nuotrauką ir trumpą aprašymą apie šią radio programą ir jos vadybą.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE (SLA) VAJŲ NAUJIEMS NARIAMS DAR PRATĖSIA

Taip pat yra proga ir seniems nariams savo apdraudas padidinti. Vajaus metu kandidatai į SLA narius pirmais metais temoka tik pusę kainos, aplikantų sveikata netikrinama, galima apsidrausti iki \$5,000. Dar nevelu pasinaudoti šia proga!

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 West 30th St., New York, N. Y. 10001
Tel. [212] 563-2210

Mieli SANDAROS skaitytojai ir bendradarbiai!

Skaitytojų ir Sandaros administracijos patogumui, apačioje čia dedame atkarpą, kurią užpildžius prašome prisiųsti Sandaros administratorei p. Editai Rimkienei, kas dar nėra susimokėjęs už laikraštį. Taip pat prašome surasti ir naujų skaitytojų. Už jūsų malonų atsiliepinimą ir SANDAROS parėmimą būsime labai dėkingi.

Visos aukos skelbiamos Sandaroje.

Siųsti šiuo adresu: SANDARA, 840 West 33 rd Street, Chicago, Ill, 60608
Siunčiu SANDAROS METINĘ PRENUMERATĄ..... 10 dol.
Siunčiu auką SANDAROS SPAUDOS FONDUI..... dol.
Iš viso..... dol.
(Nuo 1980 m. sausio 1 d. Sandaros prenumerata metams \$ 10.)
MANO PAVARDE.....
ADRESAS:.....

SANDAROS REDAKCIJA
Redaktorius: G.J. Lazauskas
Redakcijos nariai: E. Boreiša (polit.), P. Bružas (techn.).
Skyrių redaktoriai: Janė Bajerčienė (Seimininkų sk.), Vyta. Širvydas (English Section).

SANDAROS ADMINISTRACIJA
Administratorė: Edita Rimkus
Ekspeditorius: Stasys Dagys
Administracijos darbo valandos: Pirmadienį, Antradienį ir Trečiadienį

10 val. - 12 val. ir 1 val. pp - 6 val. vakare. (kitu laiku, esant svarbiam red. ir adm. reikalui, galima skambinti 312 - 543 - 8198.)

SANDAROS ATSTOVAI

So. Bostone: Inž. Aleksandras J. Čaplikas; Los Angeles - inž. Juozas Ruokis; Detroit - Antanas Norus.

TALKININKAI, kurie norėtų bet kuo prisidėti prie Sandaros darbų, prašomi pranešti red. ir adm. telefonais.

BOSTONO Padangėje

Seniausia lietuviška radio programa Naujojoje Anglijoje, vedama Stepono ir Valentino Minkų, atšventė 46 metų sukaktuves kovo 23 d. metiniu koncertu So. Bostono Lietuvių Piliiečių Džos Auditorijoje, dalyvaujant "Paslapties" mišriam kvartetui iš West Hartford, Conn. vad. Jurgiui Petkaičiui. Kalbėtojai: Džos pirm. Danielius Averka ir visuomenininkas bei Sandaros veikėjas Antanas Andriulionis.

Aleksandras Čaplikas išvyko į tolimą kelionę po pasaulį: Graikiją, Suez kanalą, Izraelį ir kitus tolimus kraštus.

TRUMPAI IŠ VISUR

Nors Sacharovas nėra pašalintas iš sovietų mokslo akademijos, bet į jos posėdžius jis nebeįvikišamas.

Iš JAV karo laivyno išimtas pirmas branduoline energija varomas povandeninis laivas "Nautilus".

Graikija pasirašė sutartį su sovietais už 5 mil. dolerių remontuoti sovietų karo laivus.

Christina Onasis, buvusiam savo vyrui Sergėjui Kauzovui, sovietų žvalgybos pulkininkui, dovanojo liuksusinį laivą.

Pietų Afrika nuo 1965 metų gamina benzinaus iš akmens anglių.

Daugelis JAV elektros jėgainių numato iš naftos pereiti prie kūrenimo anglimis.

Atstovų rūmai atmetė projektą registruoti JAV karo tarnybai moteris.

Sovietai vis plačiau naudoja nuodingas dujas prieš afganistaniečius.

Afganistaniečiai nusivylė labai menka užsienio parama kovoje prieš okupantus.

Pacifike įvyko JAV, Kanados, Japonijos, Australijos ir N. Zelandijos kariniai pratimai.

Kolumbijoje, prieš komunistams užimant Dominikonų ambasadą, iš ten išėjo sovietų ir kiti komunistai diplomatai.

Sovietų KGB pulkininkas, pasivadinęs Rudolph A. Hermanu, 11 metų išdirbo FBI.

Sovietai nesutinka apmokėti Kanadai išlaidų, dėl prieš du metus Kanadoje nukritusio jų satelito su atominiu užtais.

Maskvos vizų įstaiga, nuo liepos 19 iki rugsėjo 3 bus uždaryta.

Virš 80,000 kanadiečių Antrojo pasaulinio karo metu kovojo Olandijoje. Apie 32,000 jų žuvo. Atsidėkodami olandai kasmet nemokamai atsiunčia Kanadai keliasdešimt tūkstančių tulpių, o į 35 metų išsivadavimo iš okupacijos iškilmes, gegužės pradžioje, pakvietė kelis tūkstančius Kanados karo veteranų.

BROCKTON, Mass. Sandaros salėje Martyno Jankaus šaulių kuopa turėjo metinį susirinkimą. Po to turėjo Vasario 16-tosios paminėjimą, kurį pajavairino Laisvės Varpo radio val. vedėjas P. Viščinis. Minėjime dalyvavo šv. Kazi miero parapijos klebonas ir kunigai, Sandaros valdybos pirm. su valdyba, kitų org. valdybos ir šauliai. Šaulių tremtyje rankose yra kultūriniai ginklai, kurių mūsų priešas nepajėgs sunaikinti.

Viešame JT posėdyje Afganistano diplomatas pasmerkė sovietus už jo krašto okupaciją.

Sovietai džiaugiasi, kad Afganistane rado daug kupranugarių ir iš vieno gaurą apie 770 svarų mėsos.

Atlante įvyko JAV, Britanijos, Kanados, Belgijos, Olandijos ir V. Vokietijos karo laivų manevrai.

Izraelis gauna kas met iš JAV virš vieno milijono dolerių, bet prašo dar papildomai 3 milijardus.

Afganistane jau žuvo virš 3000 sovietų karių.

Dėl Sacharovo ištrėmimo JAV Mokslo Akademija nutraukė ryšius su sovietų mokslininkais.

Ateina žinios apie sovietų karių okupaciniame Afganistane neramumus.

Čekoslovakijoje vykdoma dalinė mobilizacija.

"Chicago Tribune" vedamajame palygino Brežnevą su vyru, kuris nužudęs abu savo tėvus, prašė teismo pasigailėti, nes jis esąs našlaitis.

IŠ PAVERGOTOS LIETUVOS

JAUDINANTIS LAIŠKAS IŠ LIETUVOS

Vasario 21 d. buvo laidojamas pirmas miręs katakombose išmokslintas kunigus Virgilijus JAUGELIS Kybartuose. Laidotuvės suruoštos nepaprastai iškilmingai nuosirdžios. Dalyvavo virš 100 kunigų, o žmonių minios. Atsisveikinimo laidotuvių kalbas sakė kovojančios tautinės bažnyčios kunigai, Kalbos buvo ypatingai jaudinančios. Sakė, kad tai yra auka... Erodo auka... Kritęs kovoje... Štai ir šiais metais ateistų spauda rašo: įstojo į kunigų seminariją 17-ka suvalkiečių ir trys telšiškiečiai. Gir di, suvalkiečiai nori būti kunigais, kad jie yra gobšūs, trokšta pinigų ir turtų... O pamokslininkas replikuoja: kas nori pinigų, tas neina į kunigus, bet į spec. ligonines, spec. vaistines, spec. senatorijas... ir t.t.

Palaidotas po Kybartų bažnyčios varpinės bokštu, požemyje. Karstą nuleidus į požemį, anga buvo užmūryta, o minia traukė giesmę "Marija, Marija, skaisčiausia lelija, Tu švieti aukštai ant dangaus..."

Didžiajam Lietuvos pedagogui, mūsų bičiuliui

A + A VACLOVUI ČIŽIŪNUI

mirus, nuosirdžiausią užuojautą reiškiamo Jo žmonai Reginei, sūnui Kęstučiui su šeima ir visiems artimiesiems.

Lietuvos Valst. Liaudininkų S-gos
Prezidiumas

KAS NAUJO CHICAGOJ

ir mūsų lietuviškose apylinkėse

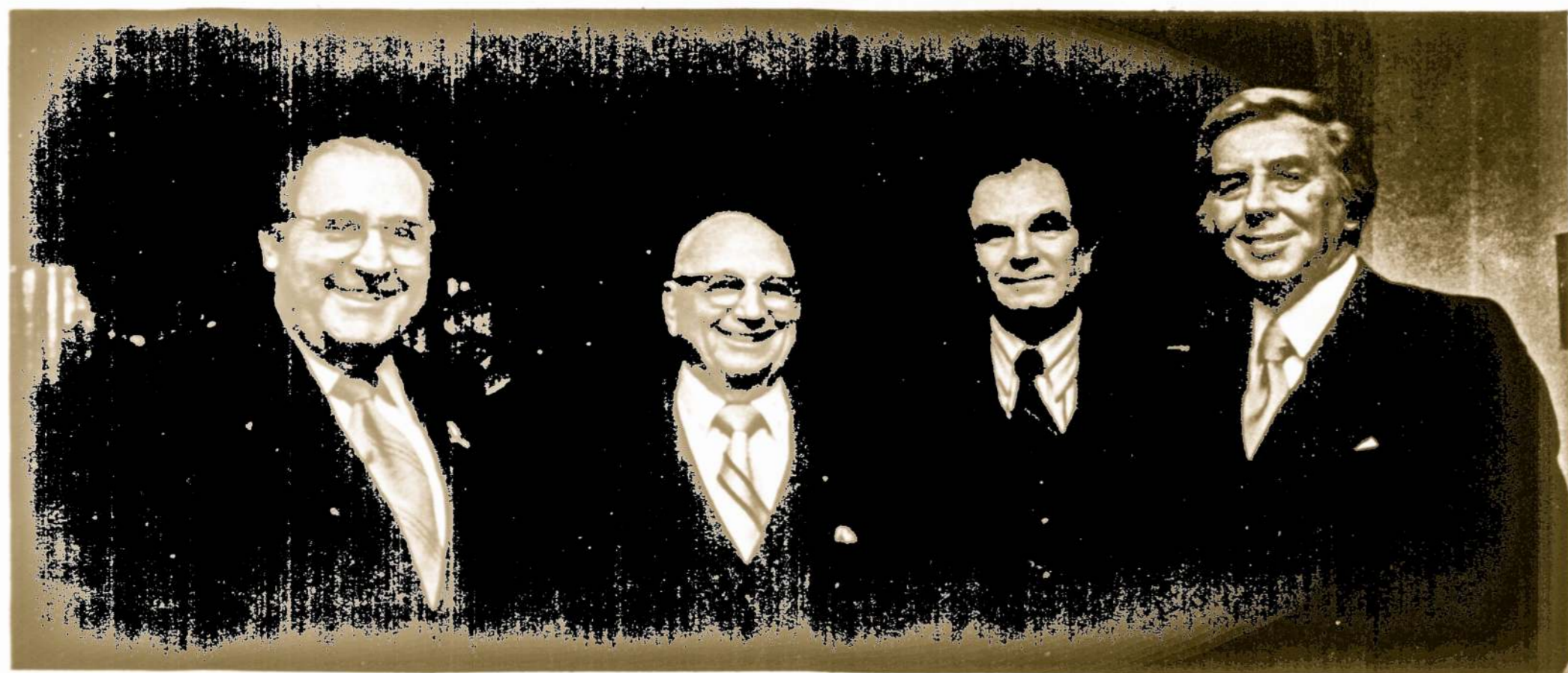
"LITHUANIAN PLAZA COURT" pavadinta 69-toji gatvė, Marquette Parke, nuo California Ave iki Western Ave. Nuotraukoje: kovo 9 d. atidarymo iškilmėse iš kairės - alderm. Frank Brady, p. Savickienė, Chicagos mэрė Jane Byrne, sen. Frank Savickas ir adv. P. Zumbakis.

V. D. ŠAULIŲ RINKTINĖS VALDYBOS POSĖDIS

Š. m. vasario 24 d. valdybos posėdyje aptarti, pagal pirm. VI. Išganaičio patiektą darbotvarkę, įvairūs organizaciniai reikalai.

Priimta kūčių parengimo apyskaita. Paskirtos aukos: Sofija Barcus ir Margučio radio po 25.00 dol. už jų palankų patarnavimą šaulių Rinktinei. Lietuvių Operai 150.00 dol.

Aptartas kovo 9 d. VI. Putvio minėjimas, Rinktinės pavasarinis parengimas, kuris įvyks balandžio 12 d. Beto, balandžio 13 d. 5 val. bus rodomas filmas iš šauliško gyvavimo nuo šaulių suorganizavimo tremty.

VASARIO 16 - TOS PROGA iš kairės - Hammond mėras E. Raskosky, Lake apskrities Indiana ALTO skyriaus ilgametis pirmininkas A. Vinikas, P. Vaicekauskas ir East Chicagos mėras R. Pastrick.

Apdraudų Agentūra

Tel.: 778-2233

Bell Realty & Bace Ins. Agency

Juozas Bacevičius
VALANDOS
Kasdien 9 - 8 val. vakaro
Šeštadieniais ir sekmadieniais
9 - 4 val. po pietų

6529 So. Kedzie Ave.
- Chicago, Ill. 60629

SOPHIE BARCUS RADIO ŠEIMOS PROGRAMOS

ALDONA ir dukra SOFIJA DAUKAI

IŠ WOPA 1490 KIL. AM

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 4:00 - 4:30 val. po piet
Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

7159 South Maplewood Avenue

Tel.: HEmlock 4-2413

CHICAGO, ILLINOIS 60629

ŠIMAITIS REALTY

INSURANCE • INCOME TAX • NOTARY PUBLIC
2951 W. 63rd Street
Office — 436-7878
Res. 476-5633

CHICAGO, Illinois 60629
VLADAS SIMAITIS, J. D.
Registered Broker

Dar vienas vaizdelis iš sandariečių pobūvio pas p. Oną Jagėlienę, Chicagoje: iš kairės - BALFO ir Sandaros veikėjas Juozas Blažys, Sandaros bendradarbis Birutė Kemežaitė, šeimininkė Ona Jagėlienė ir inž. Kazys Karazija, š. m. kovo 1 d. sulaukęs garbingo amžiaus.

PAMINĖTAS INŽ. K. KARAZIJOS GARBINGASIS GIMTADIENIS

Jau tokia Sandaros talkininkų tradicija: kiekvieno bendradarbio atžymėti gimtadienį ar kitus svarbesnius įvykius. Šį kartą, po Sandaros nr. 5 išsiuntinėjimo, kovo 6 d. Sandaros svetainėje buvo pagerbtas inž. Kazys Karazija, jam kovo 1 d. sulaukus gyvenime labai reikšmingo gimtadienio. Šia proga kalbėjo G. Lazauskas, B. Dundulis, E. Boreiša, A. Liorentaitė ir kt. Ilgam prisiminimui, įteikta dovana. Pabaigai Sibiro kankinys J. Kreivėnas buvo paprašytas papasakoti iš savo pergyvenimų. Pasidalinta mintimis ir kitomis temomis.

Sudėtines vaišes suruošė E. Rimkienė, A. Liorentaitė, I. Boreišienė, Lazauskienė. Dalyvavo 16 asmenų. (A.S)

K. DONELAIČIO PAMINĖJIMAS

LIETUVIŲ MOKYTOJŲ SAJUNGA Čikagoje ruošia Kristijono Donelaičio mirties 200 metų sukakties minėjimą šių metų kovo 23 d. 3 val. p.p. Tautiniuose Namuose.

Programoje: paskaita, meninė dalis ir po programos - kavutė. Visuomenė kviečiama dalyvauti.

A. L. Mokytojų Sąjungos
Valdyba

EUGENIJAUS KRIAUCĖLIŪNO VARDŲ JAUNIMO PREMIJOS ĮTEIKIMAS

EUGENIJAUS KRIAUCĖLIŪNO vardo jaunimo premijos įteikime, kuris įvyks kovo 30 d. - sekmadienį - 3 val. p.p. Jaunimo Centro kavinėje, meninę programos dalį išpildys Juratė Tautvilaitė ir Renata Bielskytė.

Visuomenė kviečiama dalyvauti.

METINIS BANKETAS

Metinis Banketas ir programa, parėmimui SISTERS of ST. FRANCES (Chicago District) įvyks sekmadienį, kovo 30 d. 1980 m. 3:30 p.m., IMMACULATE CONCEPTION bažnyčios mokyklos salėje 44th and Fairfield. Auka \$ 3:50.

RESPUBLIKONAI VEIKIA

Kovo 11 d. Čikagoje įvyko respublikonų įvairių tautybių Illinois valstybės komiteto ruoštas subuvimas. Dalyvavo pulk. Kazys Oksas, šio komiteto pirmininkas, inž. A. Milūnas, lietuvių pirmininkas, ir kt. Kalbėjo respublikonų kandidato į prezidentus Anderson žmona.

Kadangi jungtiniam Illinois tautybių komitetui pirmininkauja lietuvis Oksas, tai jis parūpino ir meninę programą: iš Lemanto tautinių šokių grupė "Spindulys", kuriam vadovauja Rasa Šoliūnaitė.

Didžiausias Kailių Pasirinkimas!

PAS VIENINTELĮ LIETUVIŲ KAILININKŲ CHICAGOJE

Ištaigos: 263-5826
Namu: 677-8489

NORMANĄ BURŠTEINĄ
185 No. Wabash Avenue
second floor
Chicago, IL 60601

AUKOS "SANDAROS" SPAUDOS FONDUI

\$ 15.00 Amerikos Lietuvių Taryba, Cicero Skyrius.
\$ 10.00 Petras Vėbra, Chgo. Ill.
\$ 7.50 Kazys Griškis, Chgo. Ill.
\$ 5.00 Albinas Bepirštis, Baltimore, Md.
\$ 5.00 Antanas Gaška, Chgo. Ill.
\$ 4.00 Jonas Badauskas, Chgo. Ill.
\$ 3.00 Stanley Adomaitis, Willow Spr. Ill.
Po \$ 2.00 aukojo:
Juozas Tamašauskas, Putnam, Conn.;
K. J. Zara, Yucaipa, Cal.; M. Rusenie-
nė, Chgo. Ill.

LIETUVOS REIKALAI CHICAGOS PRIEMIESČIŲ AMERIKIEČIŲ SPAUDOJE IR RADIO PROGRAMOSE

CICERO LIFE laikraštyje išsamiai buvo aprašyta JAV Atstovų Rūmų rezoliucija 200, išreiškianti kongreso dėmesį JAV nusistatymui Pabaltijo valstybių ir naujojo Sovietų pilietybės įstatymo atžvilgiu. Aprašyme sakoma, kad "Estija, Latvija ir Lietuva buvo Sovietų Rusijos užimtos 1944 metais", ir kad "šis veiksmas JAV valdžios niekada nebuvo pripažintas".

CICERO LIFE pirmą kartą paskyrė daug vietos Amerikos Lietuvių Tarybos Cicero skyriaus suruoštam Lietuvos nepriklausomybės minėjimui aprašyti. Ilgesniam straipsnyje apibūdinta dabartinė Lietuvos padėtis pabrėžiant, kad "laisvės dvasia Pabaltijo krašte yra gyva", ir duotas pluoštas žinių apie Lietuvos praeitį. Pažymėta, jog Lietuva buvo užpulta nacių ir bolševikų. Paminėti: karalius Mindaugas, rusų baudžiaivos laikai, išsilaisvinimas po Pirmojo pasaulinio karo, sovietinių rusų okupacija po Antrojo pasaulinio karo ir LKB Kronika. Idėtos trys didelės nuotraukos iš Lietuvos vėliavos pakėlimo prie Cicero miesto valdybos pastatų.

K. BRAZDŽIONYTĖS paruoštas straipsnis apie Lietuvą (Sandara, Nr. 3) buvo skaitomas per WOPA radijo stoties "Neighborhood hour" programą.

VILIUS BRAŽĖNAS, išžymus "American Opinion" kalbėtojas, lankėsi Čikagoje ir apylinkėse su paskaitomis tema "The signpost to tyranny". Paskaitų serijos išvakarėje jis dalyvavo, kaip svečias, WTAQ radijo stoties "Q line" programoje, kur buvo kalbama šiomis temomis: nacių ir sovietų konspiracija, deportacijos į Sibirą, lietuvių sukilimą 1941 metais, komunistų įvykdytos žudynės Pabaltij ir kituose pasaulio kraštuose, pagrindžio spauda, Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, vienos pasaulinės vyriausybės sudarymo konspiracija, Trilateral Commission, Council on Foreign Relations, kongresiniai ir prezidentiniai rinkimai. Tarptautiniam saugumui atstatyti, pasikalbėjime pasisakyta už sulaukymą technologijos ir mašinerijos tiekimo Rusijai. Tik tokiu būdu ši kolonialinė imperija gali būti priversta susilaikyti nuo kitų kraštų užpuolimo ir jų okupacijos.

V. Ms.

"LIETUVOS AIDŲ" RADIO PROGRAMOS SUKAKTUVINIS BANKIETAS

Pakvietimai gaunami "Lietuvos Aidų" Radio Programos būstinėje, 2646 West 71st Street, Chicago, Ill. Tel. 778-5374, taip pat ir "MARGINIUOSE", 2511 West 69 Str.

Savo dalyvavimu prisidėsite prie programos išlaikymo.

"LIETUVOS AIDŲ" RADIO PROGRAMOS KETURIŲ METŲ

sukaktuvinis banketas

1980 M. GEGUŽĖS MĖN. 17 D., ŠEŠTADIENĮ, 6:30 VAL. VAK.
ŠAULIŲ NAMUOSE, 2417 W. 43rd STR., CHICAGO, ILL.

Programoje:

JAUNŲ TALENTŲ PASIRODYMAS, KARŠTA VAKARIENĖ,
DOVANŲ PASKIRSTYMAS. GROS VENCKAUS ORKESTRAS.

Auka \$ 12.50 asmeniui.

ENGLISH section

Lithuania; now Afghanistan

To the Editor:

After issuing a proclamation asking Americans of Michigan to participate in commemorating Lithuania Day Feb. 16, Governor William G. Milliken declared that "Lithuania and Afghanistan are more than a coincidence in human tragedies." He added: "For 40 years the Lithuanian people have been caged in a Soviet prison and the Afghani people are now destined for a similar fate." The governor noted that 40 years ago, "The Soviets entered Lithuania on the pretext of protecting Soviet interests and to protect the Lithuanians from what they said was outside aggression". The same line is now being peddled from Kabul via Moscow.

On July 23, 1940 our State Department issued a public statement by Under-Secretary Sumner Welles which said, in part:

"During these past few days the devious processes whereunder the political independence and territorial integrity of the three small Baltic Republics - Estonia, Latvia and Lithuania - were to be deliberately annihilated by one of their powerful neighbors (the Soviet Union) have been drawing rapidly to their conclusion." The statement then declared: "The policy of the government is universally known. The people of the United States are opposed to predatory activities no matter whether they are carried out by the use of force or by the threat of force."

However, as the *New York Times* said in an editorial Feb. 17, 1958: "These nations will not be rescued from their serfdom at the cost of a third global war. The price is one humanity cannot pay." The bomb, truly, exists and pessimists like Arthur Koestler point out, it is the hands of an

animal whom on the basis of past experience we have no reason at all for trusting.

Tito's former friend and later a jailed critic, Mihajlo Mihajlov, however, expressed a feeling which Solzhenitzin, forever blaming the West, apparently does not discover in his Russians: "A third world revolution is brewing, the revolution of the spirit, and it is incomparably closer in the socialist than in the nonsocialist world."

Maybe, the spreading American emphasis on human rights will, finally, engulf the world and make it a place where big and little nations can live in peace without rattling the bomb? Anyway, that's the hope of the Lithuanians who have lost their freedom and the Afghans who are losing theirs."

(From *Nashua Telegraph*, Feb. 20, 1980) Vytold Sirvydas 23 Sycamore St. Hudson

PERCY SUPPORTS BALTIC FREEDOM

WASHINGTON - Senator Charles H. Percy (R-Ill.) told the Senate on February 19 that it is "our responsibility" to support Baltic aspirations for freedom.

As the lead-off speaker in the ANNUAL SENATE COMMEMORATION OF LITHUANIAN INDEPENDENCE DAY, a role he has had for many years, Percy called on fellow Senators to "reemphasize our nation's policy of nonrecognition of the Soviet conquest of the Baltic States".

Alluding to the recent Soviet invasion of Afghanistan, Percy said, "Baltic Americans weren't as surprised by this development as were some other Americans because they have known for 40 years that the independence of nations on the perimeter of the Soviet Union remains at risk."

He reminded Senators that Baltic Americans "have long warned us of the threat of Soviet aggression."

"Our concern," Percy said, "is for all the peoples of the Baltic States, but we should note again on this occasion the special trauma endured by BALYS GAJUSKAS, VIKTORAS PETKUS and NIJOLE SADUNAITE who are in prison when they should be in freedom, and MARIJA JURGIUTIENE who has still not been granted permission to join her husband in this country."

Percy praised "those brave Lithuanians, Latvians and Estonians who maintain their heritage, their culture and their religious faith against extraordinary odds."

The Illinois Senator concluded his speech by saying: "I also pay tribute to those Americans of Baltic descent who have kept up this fight for freedom for so many years and, aided by Radio Free Europe, Radio Liberty and the Voice of America, have kept alive the hope of freedom for all these blessed people."

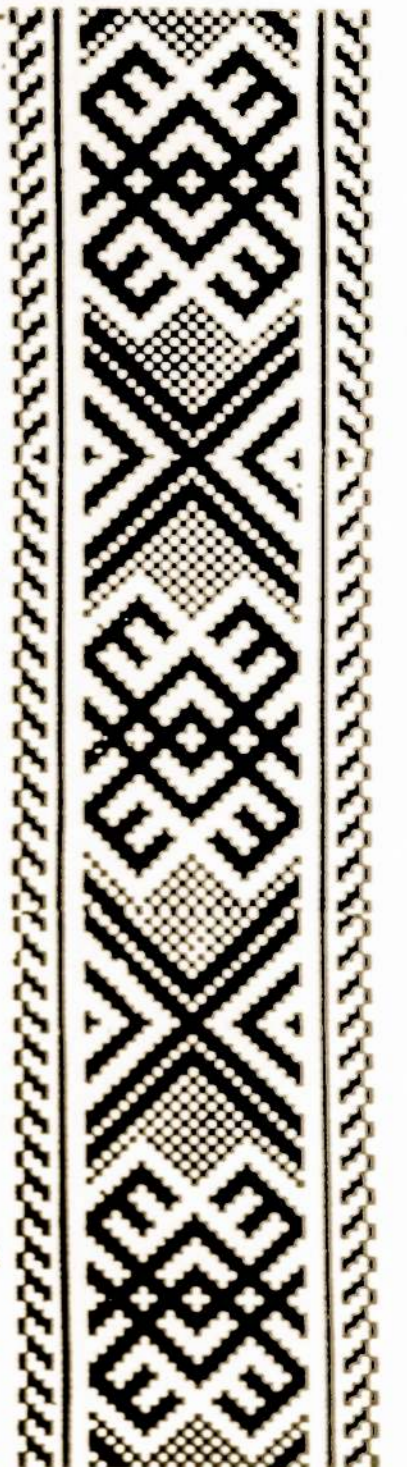
LETTERS FROM THE GULAG

PETRAS PAULAITIS, who is celebrating his 75th anniversary in the Gulag this year, writes a few words "from hell". He is afraid to write to more people and more extensively because his letters are "confiscated" and the recipients are followed and "persecuted." The camp

for political prisoners is being gradually liquidated and prisoners are being transferred to Perm or Barasev. The regime is becoming increasingly severe. An attempt is made to influence each prisoner's internal life, to make us fear and avoid one another. "All regulations, laws, instructions are nebulous, ambiguous, self-contradictory. Everything and everywhere, even in smallest details, is a methodic and conscious lie and deceit."

NIJOLĖ SADUNAITE is trying to answer each letter she receives and on her free days she writes on the average 20-30 short letters. But much of this correspondence is intercepted by the censors, who are especially strict with letters to Sadunaite from Ireland, England, Australia, Spain, Holland, Portugal and France. About one half of the letters she receives come from West Germany, although a large portion of them are confiscated. She has not received a single letter from H. E. Josef Stimpfle, Bishop of Augsburg, although he wrote to her many times. Not a single letter from Poland has reached her either, although she knows that many Poles had written to her. Many of her short letters addressed to camp inmates, prisoners, exiles, people in Moscow or in Lithuania disappear on their way.

In a letter dated June 15, 1978, Sadunaite complains about excessive customs duties that are slapped on the gifts that are sent to her from abroad. A few examples: she had to pay 70 rubles for a ten-dollar ring sent to her from Jerusalem; 20 rubles for a capron kerchief received from West Germany; 25 rubles for a used sweater. "Our 'humanists' are acting a bit improperly in rubbing us so for used foreign items!" ELTA

NEGALVOJIMAS, AR SĄMONINGA PRIEŠNACIONALINĖ VEIKLA?!

(Tęsinys)

BIRUTĖ KEMEŽAITĖ

DIKTATŪRINĖ KOLABORANTŲ VEIKLA IŠEIVIJOJE

LB-nės (frontininkų) ir kai kurių išeivijos religinių centrų bei katalikiškų laikraščių vieningas šauksmas už kultūrinį bendradarbiavimą su okupu. Lietuvos lietuviams komunistais ir įsijungimui į rusų kovą už žmogaus teises, kelia įtarimą, ar, kaip "Tiesa" teigia, okupu. Lietuvos Komunistų partija per bendradarbiavimą jau yra įtvirtinusi jų sąmonėje socializmo ir internacionalizmo ir "tarybinio patriotizmo" principus, todėl priešnacionalinę veiklą išeivijoje jie varo: iš komunistinio išitikinimo, ar sąmoningai dėl oportunistų, ar nesąmoningai dėl nesiorientavimo politinėje padėtyje?

Įtarimą ypač paryškina bendradarbiavimų (kolaborantų) veikloje vartojimas tų pačių metodų ir priemonių, kokias vartoja Maskvos Komunistų partija pavergtų tautų nuncionalinimui. Pz. : Diktatūrinė liepvarta, "Į Laisvę" žurnale, "Pasaulio Lietuvyje" ir visoje lietuvių katalikiškoje spaudoje vartojama puolamojo pobūdžio propaganda ir agitacija, iškreiptos melagingos žinios, ypač apie ALT'ą ir VLIK'ą, kompromitacinis jų politinės veiklos nuvertinimas, jų veikėjų išjuokimas bei niekinimas. Lietuvos laisvinimo veiklai slopinti jie be perstojo akcentuoja "lietuvišybę" ir "kultūros" būtinybę, kuri, anot kolaborantų, yra svarbiau negu Lietuvos nepriklausomybės atgavimas. "Vienybė" yra kolaborantų stieklas ant jų meškerės važiuko. Bet kadangi antikolaborantai nekimba, tai iš pykčio juos išvadina: bendruomenės skaldytojai, vienybės ardytojai, komunistinių agentų suvedžiotais, o kartais net komunistais. Taigi, kuo patys kvepia, tuo ir kitus tepa... Toji "vienybė" jau iki pasišlykštėjimo įgriso, ypač kada jie lyg papūgos kartoja: "Jei nesivienysite, tai mūsų susiskaldymu džiaugsis okupas". Manau, tas okupas daug labiau džiaugtųsi, jei mes visi lig vieno pasidarytume jam pardsidavusių lietuvių komunistų draugais...

Štai ką 1980 m. sausio 16 d. "Drauge", straipsnyje "Vasario 16-jai ruošiantis DAUGIAU DĖMESIO OKUPUOTAI LIETUVAI" B. Kviklys rašo:

- Būtų labai gerai, kad kovojanti Lietuva ir išeivija turėtų vieną politinį veiksnį, kuris vadovautų lietuvių kovai šiaurės ir anapus geležinės uždangos, kurio autoritetui nusilenktų tauta tėvynėje ir išeivijos lietuviams.

Tai matot, kaip Kviklys netiesioginiai siūlo išeivijos politiniams veiksniams priimti okupu. Lietuvos politiką ir nusilenkti Brežnevo autoritetui, nes juk jis gerai žino, kad okupu. Lietuva niekad nepriims išeivijos veiksnį politikos. Ar tai galima pikčiau juoktis iš savo tautos tragedijos? Jis rašo:

- Tuo tarpu nesimato realių galimybių

mūsų veiksmus sujungti, o apie jų ryšius su kovojančia Lietuva netenka nė kalbėti. (...)

- Keletas netaktiškų VLIK'o vadovų veiksmų galutinai palaužė šios institucijos autoritetą. Daug kas ėmė šaukti, kad nebereikia tokio politinio veiksnio, kuris nenori bendradarbiauti nei su pavergta, nei su išeivijos tauta. (...)

- Ieškome Lietuvos draugų, bet nedarome rimtų žygių bendrauti su kovojančia tauta. Apie tai tektų Vasario 16-os proga daugiau pagalvoti "veidu į Lietuvą" kryptimi.

Šios citatos rodo, kad kolaborantams rūpi tas vienintelis siekimas: visus išeivius padaryti okupu. Lietuvos komunistų draugais. Įsivaizduokite, Kviklio fantazija jau sukūrė net "kovojančią Lietuvą". Ar tai ir Griškevičius, Šepetys, Aničas ir kiti Komunistų partijos lietuviai komunistai yra tokie pat kovotojai, kaip Antanas Terleckas, ar ir jie buvo tų 45 pabaltiečių tarpe ir kartu reikalavo Lietuvai nepriklausomybės? Kokius veiksmus Kviklys nori sujungti? Juk ligi šiol tarp politinių veiksmų ALT'os ir VLIK'o dar nėra buvę tokio glaudaus bendradarbiavimo, tokio darnaus sugyvenimo, koks yra dabar. Kodėl kolaborantai, jei tikrai trokšta vienybės, nesidžiaugia? Ogi todėl, kaip aiškiai Kviklys pasakė, kad jie politiškai nebendradarbiauja su okupu. Lietuvos komunistais. Todėl LB-nė deda pastangas save prie veiksmų prijungti, kad tokiu pačiu, komunistų paruoštu agresyvumu, politinę išeivijos veiklą nuvairuotų į okupu. Lietuvą.

Tas pats Kviklys ne kartą darė priekaištus USA ir Vakarų valstybėms dėl bendradarbiavimo su komunistine Rusija, dėl varymo su ja prekybos neatsižvelgiant į Pabaltijo likimą, o ką pats daro? Kodėl mūsų išeiviai nekritikuoja patys savo tokio elgesio, kodėl nesmerkia patys savo bendradarbiavimo ir kultūrinių ryšių su komunistais? Koks yra skirtumas tarp okupanto rusų ir jo įsakymus prieš savo tautą vykdančio lietuvių? Nei viena svetima valstybė teisiškai nėra įpareigota Lietuvai iškovoti nepriklausomybę, tuo labiau, kada patys lietuviai per bendradarbiavimą su komunistais oportunistiškai ją išduoda. Mes galime svetimos valstybės pagalbos tikrai prašyti, bet ne jai įsakinėti, ar iš jos reikalauti.

Kun. Pr. Garšva ne kartą "Drauge" pamokslavo, kad mes turime kovoti tikrai prieš okupantą, o ne prieš okupuotą brolių ir seserį, nes, matyt, lietuviai komunistai per kultūrinius ryšius jį įtikino, kad ir tie lietuviai, kurie okupantui padeda Lietuvoje vykdyti okupaciją, ir tie, kurie sulindę į pagrindį prieš tą okupantą kovoja, gyvena tame pačiame okupuotame krašte, todėl juos reikia laikyti vienodai okupuotais. Tikriausia tiktai toks įtikinimas kun. Garšvą priverčia "nežinoti", kad tie raudoni jo broliai ir seserys okupu. Lietuvoje

savo lietuviškoms rankomis žudo lietuvių patriotus, kurie taip pat yra jojo broliai ir seserys, dėl visiškai nesijaudindami. Kitu atveju kun. Garšva gal man pamaldžiai atsakytų, kad visi tie kankiniai yra Kristaus išrinktieji ir dabar su juo džiaugiasi Danguje, nors to nei sau, nei mums net pats popiežius įrodyti negalėtų... Tačiau šiuo atveju, prieš darydamas tokį pareiškimą, manau, kun. Garšva pirmas pagalvos: ar tie kankiniai kentėjo ir mirė už Dievą, ar už tėvynę? ...

"KAI IDĖJA IŠSKIRIA, O DRAUGYSTĖ JUNGIA"

Tai, kaip matome, išeivijos lietuviai kolaborantai jau įgyvendino Anatolijaus Kairio "Po Damoklo kardu" romano pagrindinę mintį: "Kai idėja išskiria, o draugystė jungia". Romano personažų: kataliko kunigo draugystė su komunistiniu banditu, bėdieviu, jau virto realybe. Ši teorija, atrodo, gimė kartu su praktika. Kolaborantai už tai paskyrė premiją ir dabar, išspausdinę anglų kalba, pradės pasaulyje ieškoti komunistų su krikščionybėje "santuokai" pritarėjų ir pasekėjų. Kaip okupas pavergtas tautas stengiasi nuncionalinti per komunistą, taip išeivijos lietuviai kolaborantai nus stengiasi nuncionalinti per kultūrinius ryšius su komunistais. "Po Damoklo kardu" yra jų kolaboracinės veiklos teorija, kaip kad žydo Iechoko Mero "Striptizas" (apsinuoginus erzinti), kuriame buvo išniekinta Kristaus mirimo ant kryžiaus ir jo kančios reikšmė, jau yra virtęs krikščioniškos moralės kelrodžiu lietuvių išeivijos gyvenime. Todėl nenuostabu, kad "Striptizo" autorius buvo LB-nės pakviestas į IV Pasaulio lietuvių jaunimo kongresą, kad pamokyti tuos jaunuolius Kristaus mokslo tiesų pagal žydišką supratimą, kaip kad yra parašytas "Striptizas", iš kurio jis jiems skaitė.

Beidėjinė draugystė, mano nuomone, yra tolygi žmogaus draugystei su prisijaukintu šuniuku. Kai šuniukas loja, žmogus, nežinodamas ko jis nori, glosto kudlas, arba duoda ęstį, o kai žmogus kalba, tai šuniukas, nesuprasdamas jo kalbos, bei šeimninko nepiktas tonas, glaudosi apie kojas, jei piktas, lenda po lova, taip juodu draugauja... Štai pavyzdys. Į Vilniaus Universiteto kursų nurykė išeivijos lietuviai studentai užsidžiaupę tylėjo, net neamtelėjo, tik susitraukę klausėsi, kai komunistiniai lektoriai dergė jų tėvus ir nepriklausomą Lietuvą. Garsioji išeivijos solistė - primadona, nurykusi į Vilnių ir gavusi progos padainuoti uždaroje Vilniaus auditorijoje keliems rinkiniams komunistams, buvo patenkinta. Tačiau atsiūsti iš Lietuvos solistai pareikalauja, kad iš lietuviškos salės, jeigu yra, būtų išneštas kryžius, išnešta vytis, tautinė vėliava ir Lietuvos nepriklausomybę primenantys paveikslai, ir tie vergiški išeivijos jų draugai, tėvynės meilės vardu, viską paklusniai atlieka. Sudarytose progose dainuoti garsiose amerikiečių salėse, jie publikai prisistato kaip Sovietų Sąjungos menininkai, tokiu būdu tiktai pagarsindami savo pavergėją, ir grįžta į okupu. Lietuvą su sauja dolerių, iš kurių bus apmokamos algos Lietuvos patriotų kankintojams.

O ką laimėjo per kultūrinius ryšius su okupuota kraštu išeiviai? Nusmukdė išeivijos švietimą, nes LB-nei studentus nukreipus į Vilniaus Universitetą, ir moksleivius į okupu. Lietuvos pionierių stovyklas "mokyti lietuvių kalbos", ištuštėjo išeivijos liuanistinės mokyklos. Iš šeštadienių mokyklų buvo atleisti kvalifikuoti mokytojai tik todėl, kad jie nepritarė kultūriniam ryšiams su komunistais ir vaikų važiavimui į okupu. Lietuvą. Dėl to nemažai nukentėjo liuanistinių mokyklų mokslo lygis. Lietuvių Vasario 16-oji gimnazija Vokietijoje turė pati glaudžiausią kontaktą su okupu. Lietuva. Joje mokosi vaikai pačių aršiausių Amerikoje gyvenančių kolaborantų. Kiekvieną metą "ružavi" tos gimnazijos mokytojai veža vaikus į okupu. Lietuvą. Įsivaizduokite, net šiemet, kada okupu. Lietuva ruošiasi iškilmingam 40 metų Lietuvos okupacijos paminėjimui, jau tos lietuvių gimnazijos vaikai yra paruoštyje vykti į okupu. Lietuvą, kad galėtų kartu su okupantu džiaugtis lietuvių tautos pavergimu, pritari vykdomam genocidui, išduoti Lietuvos nepriklausomybę. Negana to, kad patys nutautėję, bet dar varo antitautinę, antipatriotinę veiklą. Lietuvių Moterų Klubų Federacija tegul būna pavyzdžiu visiems išeivijos klubams, organizacijoms, partijoms ir veiksniams savo tautinui sąmoningumu ir kilnia praktine veikla, kuri nusiuntė Vasario 16-tos gimnazijos vadovybei laišką, prašydama sustabdyti mokinių dešimčiai dienų siūlomą komunistų apmokamą ekskursiją į okupu. Lietuvą. "Dirvos" 1980 m. Nr. 10, LMK Federacija paduoda ištrauką iš tos gimnazijos direktoriaus Vinco Natkevičiaus atsakymo į jos laišką. Štai jis: "... Dėkui už Jūsų laišką, kuriame prašote sulaukyti ekskursiją į Lietuvą. Nežinau, kas ją organizuoja. Dažniausiai tai daro moksleivių tėvai. Ypač tėvai iš Jungtinių Amerikos Valstybių ir Kanados nori, kad jų vaikai, būdami Europoje, pamatytų tėvų gimtąjį kraštą. Ekskursijos paprastai vyksta per Velykų atostogas, kai mokiniai, uždarius bendrabutį pereina tėvų žinion. Jie leidžia vaikams ekskursuoti ten, kur patinka. Būtų gera, kad Jūs paskelbtumėte lietuviškuose laikraščiuose laišką išdėstytą nuomonę. - Jūsų laišką išskabinau mokytojų kambaryje, prašydamas mokytojus, mokinius įsitikinti Jūsų prašoma prasme." Pirmiausia norėčiau iš širdies padėkoti LMK Federacijai už tokį didelį pasitarimą, padarytą mūsų pavergtos tėvynės labui. Tos gimnazijos direktorių, viešėdama Vokietijoje, ir dalį mokytojų turėję progos pažinti ir įsitikinti, kad jie yra aktyvūs kolaborantai, kad mokiniams yra rodomi iš okupuotos Lietuvos atgabenti propagandiniai filmai, kad jie užpilami sovietine spauda ir t.t. Kokį mokiniai gauna auklėjimą, į tokią aplinką jie veržiasi, kokių dvasinių maistu maitinami, tokio pajėgumo yra jų tautinė dvasia. Todėl be reikalo gimnazijos direktorius stengiasi pilotiš - kai nusiplauti rankas... Tautiška susipratę lietuviai, iš šio laiško turinio spręskite patys, jei leistumėte savo vaikus mokytis į Vasario 16-tąją gimnaziją, koki tautinį auklėjimą jie ten gautų, ir į kokios tautinės dvasios jaunuolių tarpą jie patektų...

(Bus daugiau)

